

Kan du förbli likgiltig? : Av I. N,n.

Neuman, Karl Ivar

54 F (Br.)

National Library
of Sweden

NEUMAN. K. I

Kan du förbli likgiltig?

Sv. Samt
Polit. ekon

Nykt
(Br.)

o

Jönköping

1915

Kungl. biblioteket

0 0000 000095018

Göteborgssystemet gör affärer.

Kan du förbli likgiltig?

Av I. N—n.

Du ser onykter folk på gatan och på vägarna, du ser polisen lägga händerna på av rusdrycker oregerliga och redlösa, du läser i din tidning om för onykterhet bötfällda, om blodiga slagsmål mellan berusade, om olyckor och dråp för spritens skull, du blir dagligen erinrad om att rusdryckerna äro ett ont i samhället — kan du då i fortsättningen förbli likgiltig inför stora samhällslagers ohäjdade bruk av brännvin, öl och spirituosa, och kan du överksam äse huru brännvinsbrännare, ölbryggare, spritbolagsintressenter och krögare av allehanda slag, ja, till och med stat och kommuner förtjäna stora rikedomar på samma varor, som bringa olyckor, fördärv och nöd åt hundratusen i vårt land?

Man må vara bosatt i vilken del av landet som helst, i stad eller i glesbefolkad skogsbygd, för *alkoholfrågan* kan man i längden ej förbli alldeles främmande. Och om man så av slöhet eller andra anledningar hundra gånger visar denna fråga ifrån sig, så återkommer den likväl den hundraförsta — om ej på annat sätt, så genom någon av den halva miljon inbyggare i Sverige, som är på det klara med att alkoholfrågan nu ej längre får lättsinnigt undanskjutas.

All bruket av rusdrycker, sådant det i allmänhet förekommer, verkar förstörande och nedbrytande på den mänskliga organismen, i vissa fall förorsakar en för tidig död och är en av de främsta anledningarna till brott, detta är numera allmänt både erkänt och känt. Ehuru dessa

verkningar av alkoholbruket helt visst enligt mångas mening borde vara skäl nog för ett allmänt förbud mot sådana dryckers tillverkning och försäljning, så äro vådorna av alkoholbruket dock väsentligt större än så.

I Sverige som i andra länder lever den stora massan av människor i sådana sociala villkor, att den ej har ens det nödvändigaste för ett blygsamt materiellt och andligt liv. Omvälvande ekonomiska reformer, som kunde ge mera bröd åt massorna, behövde genomföras. Men dröja göra de, dessa reformer, dröja och dröja.

Under tiden pressas folket av rusdryckerna ändå djupare ned i umbäranden. *170 miljoner kronor utgivas årligen av svenska folket till rusdrycker.*

Rusdryckerna göra arbetarnas dagliga bröd knappare, de förvärta fattigdomen och göra eländet vederstyggligare.

Krono- och kommunalskatterna äro besvärliga nog att komma ut med. Men dessa skatter tillsammans hålla sig ändå ett *femtiootal miljoner kr. under rusdrycksutgifterna.*

Militärutgifterna äro i Sverige högre än i något annat land. Men *utgifterna för rusdrycker överstiga* likväl militärutgifterna med *80 miljoner kronor årligen.*

Kanske mäst förnedrande är jämförelsen mellan utgifterna till rusdrycker och utgifterna till offentlig undervisning. Till brännvin, öl och punsch m. m. betalar svenska folket *nära 3 gånger* så mycket som till undervisningsväsendet. Finnes det den ringaste mening uti dessa oerhörda utgifter för varor, som icke endast äro för oss onödiga, utan även bevisligen skadliga.

Men det som är värst av allt: rusdryckerna förslöa och bedöva folket i socialt avseende.

Ett folk, som berusar sig, låter också piska sig.

Ett onyktert folk kan bli skrånande och skrävlande, men aldrig självmedvetet och vaket.

Ett alkoholförgiftat folk är ett folk utan framtid, ett folk i eviga fjättrar.

Ett land med rusdrycker är och förblir ett land utan samhällsliv i högre och egentlig mening.

Alkoholen är därför en svuren fiende till varje människa, till varje nation, till varje samhälle, till hela släktet. Men framför allt till alla, som förut äro svaga, lidande och undertryckta.

* * *

Kan du förbli likgiltig för alkoholfrågan? Det är knappast tänkbart. Troligt är att du ställer den frågan till dig: vad är att göra?

Ja, vad är att göra? Det svar, som för den betänksamme ligger närmast, är utan tvivel att *folket måste upplysas.*

Ett gott och nödvändigt medel i bekämpande av alkoholismen! Upplysning, upplysning! Men huru gott det medlet är, det är inte ett medel, som alltid för till målet och utesluter alla andra. De sociala frågorna äro väl aldrig så enkla, att den fullständiga lösningen ligger i en enda åtgärd. Talrika äro de personer, som ej nås av upplysningsverksamheten, och av dem, som nås, behålla många mot bättre förstånd, tryckta till jorden av mångahanda samhällsmissförhållanden, sina gamla vanor.

Den *fullständiga personliga avhållsamheten* från alla rusdrycker är ett enkelt och utmärkt medel, som nu kommer upplysningsverksamheten till hjälp och ofta även är en följd av denna. Ett råd till en på rusdrycker begiven arbetskamrat: drick ej! är ett råd utan nytta, ett dåligt råd, om den som ger det ej lever som han lär. Det personliga föredömet har en smittande, underbar verkan. Huru många arbetare är det ej, som genom ett raskt beslut i unga år blivit absolutister för hela sitt liv, till gagn för sig själva, till lycka för sina närmaste och till prydnad för sin klass. Och huru ha inte sådana arbetare lyft hela sin omgivning upp till ett högre plan! Den personliga avhållsamheten är för den, som en enda gång berusat sig, *nödvändig för egen skull*, och för den, som kan visa ett fast föredöme, *nödvändig för svagare kamraters skull*.

Genom personlig avhållsamhet och upplysningsarbete har särskilt i Sverge stora framgångar vunnits i kampen mot alkoholen. Men först med hjälp av ett tredje medel är det, som den avgörande striden kan upptagas.

Detta tredje medel är *lagstiftning*, lagstiftning fram emot *allmänt rusdrycksförbud*.

Personlig avhållsamhet, upplysning och lagstiftning — se där det tremaktsförbund, som skall störta kung Alkohols värde! Årtiondens erfarenheter vittna om att för den strid, som föres efter dessa linjer, är utgången given.

* * *

Då du icke kan förbli likgiltig och du vill vara med om striden, sådan den här i största korthet utstakats, vad har du då att göra?

Ensam kan du ej gå, det säger den enklaste eftertanke. Vad kan du som ensam människa göra för ökad upplysning bland folkets stora massa? Vad kan du göra för en verksam alkohollagstiftning? Vad kan du i samma belägenhet göra för att uppmuntra och hjälpa alla meningsfränder i alkoholstriden? Nej, tillsammans med liktänkande måste du komma, in i ett nykterhetssällskap måste du!

Tillhör du arbetarklassen, är du socialt vaken, politiskt radikal, då är din plats obetingat i **Nykterhets-Orden Verdandi** (N. O. V.).

N. O. V. bildades år 1896, är religiöst neutral, men politisk verksam. N. O. V. har å ena sidan kraftigare än något annat nykterhets-sällskap betonat alkoholfrågans *sociala* innebörd ävensom att det socialdemokratiska arbetarepartiet är nykterhetsfolkets naturligaste bundsförvant i sociala och politiska ting; men N. O. V. har å andra sidan med skärpa framhållit att alkoholen är *en av arbetareklassens och arbetarrörelsens farligaste fiender*. Dessa synpunkter ha också till slut blivit erkända både inom nykterhetsrörelsen och inom arbetarrörelsen. N. O. V:s uppfattning har segrat.

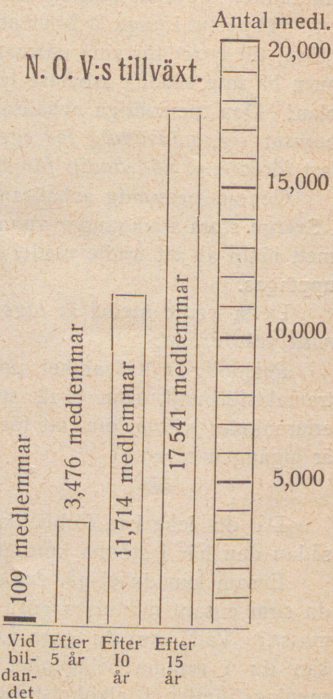
Det säger sig självt att N. O. V., som mer än någon annan sammanslutning sålunda bidragit att skapa förståelse mellan arbetarrörelse och nykterhetsrörelse, också i fortsättningen har de största förutsättningarna att främja och utveckla detta samförstånd samtidigt som N. O. V. ur flera synpunkter måste anses vara ett tidsenligt nykterhets-sällskap, som har stora förutsättningar för en ihärdig kamp och i vilket alla socialt viktiga personer böra kunna känna sig hemma.

För sin *socialpolitiska* verksamhet har N. O. V. ända från början haft särskilda organ: *ungdomsverksamheten*, som började 1901, räknar 4,300 yngre medlemmar, och *studieverksamheten*, grundad 1907, omfattar bl. a. ett 100-tal studie-cirklar och ett 10-tal vandringsbibliotek.

Veckotidningen *Verdandisten* utgår i 9,000 exemplar.

I N. O. V. bjudes dig ett rikt verksamhetsfält. Ej endast den målmedvetna striden på alkoholen lockar. Att uppfostra och väcka arbetareungdom till helnykterhet och höga mål är en värdig uppgift för vem det vara månde. Och folkbildningsarbetet hör till de vackraste, mäst hänförande sociala uppgifterna i vår tid.

Du kan ej förbli likgiltig. Du måste komma med! Säg, du vill komma med i N. O. V.?

Ströblad, tredje upplagan, utgivet av Nykterhets-Orden Verdandi (N. O. V.) Pris kr. 1: — för 100 exemplar.

